

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 176/07-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. októbra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., B., vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 12 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 15/05 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. D. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. februára 2007 doručená sťažnosť MUDr. D. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základných práv zaručených v čl. 12 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie nezávislým a nestranným súdom zaručeného v čl. 6 ods. 1 (sťažovateľ číselne označil len ako „čl. 6“, pozn.) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 15/05 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 31 Ro 252/04).

Sťažovateľ žiadal o ustanovenie právneho zástupcu, o vyslovenie, že ním označené základné práva boli porušené, o priznanie „*satisfakcie vo výške 200 000 Sk*“ a o zaplatenie trov konania.

Zo sťažnosti a k nej pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľ je odporcom v spore o zaplatenie 21 256 Sk s prísl. ako nedoplatku na príspevkoch do fondu prevádzky, údržby a opravy, ako aj poplatku za výkon správy a mesačného preddavku na poskytnuté služby súvisiace s jeho vlastníctvom bytu v Ž. Navrhovateľom je správcovská spoločnosť B., a. s., Ž.

Návrh bol okresnému súdu podaný 4. februára 2004 a 6. februára 2004 bol vyšším súdnym úradníkom vydaný platobný rozkaz sp. zn. 31 Ro 252/04.

Sťažovateľ napadol platobný rozkaz odporom z 1. marca 2004. Okresný súd uznesením z 11. marca 2004, vydaným vyšším súdnym úradníkom, uložil sťažovateľovi zaplatiť súdny poplatok za odpor v sume 1 060 Sk. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ 22. marca 2004 odvolanie, ktorému okresný súd uznesením z 18. augusta 2004 nevyhovel.

O odvolaní sťažovateľa z 3. septembra 2004 rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) 7. októbra 2004 tak, že uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Súdny spis bol vrátený okresnému súdu 26. novembra 2004, ktorý druhostupňové rozhodnutie doručil sťažovateľovi 20. decembra 2004.

Sťažovateľ 9. februára 2005 požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov. Okresný súd ho 29. apríla 2005 vyzval predložiť doklady preukazujúce dôvody jeho žiadosti (konanie vedené už pod sp. zn. 12 C 15/05).

Sťažovateľ 26. júla 2005 podal predsedníčke okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní. Okresný súd v odpovedi z 19. augusta 2005 (Spr. 2122/05) kvalifikoval jeho sťažnosť ako neopodstatnenú.

Okresný súd uznesením č. k. 12 C 15/05-86 zo 17. augusta 2005 oslobodenie od súdnych poplatkov sťažovateľovi nepriznal. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ 6. septembra 2005 odvolanie a 8. novembra 2006 podal predsedovi okresného súdu sťažnosť na prieťahy v konaní. Okresnému súdu bolo 13. novembra 2006 doručené uznesenie krajského súdu č. k. 3 Co 360/05-97 z 22. septembra 2006, ktorým krajský súd „*napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa mení tak, že odporcovi sa priznáva oslobodenie od súdnych poplatkov*“. Druhostupňové rozhodnutie bolo 21. novembra 2006 doručené sťažovateľovi.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa ustanovenia čl. 12 ods. 1 ústavy ľudia sú slobodní v dôstojnosti i v právach.

Podľa ustanovenia čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Sťažovateľ v súvislosti s namietaným porušením svojich práv v podanej sťažnosti označil aj čl. 6 dohovoru bez toho, aby ho bližšie konkretizoval (čl. 6 pozostáva z troch odsekov, pozn.). Z kontextu podanej sťažnosti vyplýva, že mal na mysli čl. 6 ods. 1 dohovoru - právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v ďalšom ústavný súd vychádzal z jeho obsahu.

Podľa ustanovenia čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná ďalšia judikatúra).

Predmetom sťažnosti je tvrdené porušenie práv a slobôd sťažovateľa garantovaných v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 15/05. Sťažovateľ súčasne namieta aj porušenie čl. 12 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na pojednanie vecí

v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

1. Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (čl. 48 ods. 2 ústavy) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote (čl. 6 ods. 1 dohovoru), sťažovateľ okrem konštatovania, že *„Od podania žaloby dňa 04. 02. 2004 do podania ústavnej sťažnosti dňa 12. 02. 2007 uplynuli 3 roky... právna neistota nebola odstránená, spravodlivosť sa objavila až v novembri 2006 ale bez ukončenia veci“*, neuviedol žiadne právne relevantné skutočnosti (na ktoré by mal ústavný súd prihliadnuť) potvrdzujúce protiústavnosť doterajšieho postupu okresného súdu v predmetnej veci a ani neoznačil (nekonkretizoval) obdobia, v ktorých konal okresný súd so zbytočnými prietáhmi.

Ústavný súd po preskúmaní úkonov okresného súdu konštatoval, že doba troch rokov, ktorá uplynula od podania žaloby (4. februára 2004) do podania sťažnosti ústavnému súdu (13. február 2007), neodôvodňuje skúmanie namietaného porušenia označeného práva najmä s ohľadom na skutočnosť, že počas nej okresný súd na základe žiadostí samotného sťažovateľa konal v období od 11. marca 2004 do 21. novembra 2006 o procesných otázkach (konanie o žiadosti sťažovateľa o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, o odvolaniach sťažovateľa proti povinnosti platiť súdny poplatok).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že v doterajšom postupe okresného súdu nezistil také závažné skutočnosti, tak ako ich označil sťažovateľ, ktoré by oprávnene odôvodňovali (po eventuálnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie) konštatovanie namietaného porušenia sťažovateľom označeného základného práva.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

2. Sťažovateľ tiež namietal, že okresný súd porušil v označenom konaní jeho *„právo na spravodlivé súdne konanie“*, avšak neuviedol, akým spôsobom ho mal okresný súd

porušiť. Uviedol jedine chronologický postup úkonov okresného súdu, ktorého jednotlivé rozhodnutia komentoval vlastnými hodnoteniami („*brutálne uznesenie, diletantské rozhodovanie, jalový výkon súdnictva, žumpový výkon súdnictva*“).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu právo na spravodlivý súdny proces v sebe nezhrňa záruku úspechu v konaní. Ak konanie pred všeobecným súdom neprebíha, resp. sa neskončí podľa predstáv účastníka konania, táto okolnosť nie je právnym základom pre namietanie porušenia tohto práva. V Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné súdy. Nezávislosť súdnej moci znamená, že táto je viazaná príkazmi tých právnych predpisov, ktoré tvoria základ jej rozhodovacej činnosti. V danom prípade bolo povinnosťou súdu rozhodovať ešte pred konaním o merite veci najprv o procesných návrhoch sťažovateľa. Nemožno preto tento postup okresného súdu hodnotiť ako postup, ktorým by súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom, a tým spôsobil porušenie práva na súdnu ochranu. Ochrana predmetného základného práva je garantovaná radom právnych noriem upravených Občianskym súdnym poriadkom. Medzi ne patrí najmä inštančný postup uplatňovania práva (ktorý sťažovateľ v rámci odvolacieho konania proti prvostupňovým rozhodnutiam čiastočne využil, t. j. že mu už v existujúcej etape konania bola poskytnutá právna ochrana tohto základného práva na základe opravného prostriedku sťažovateľovi dostupnému).

K predmetu posudzovanej veci je potrebné ešte poznamenať, že uplatňovanie zákona v súdnom konaní, t. j. postup súdneho orgánu, ktorý koná v súlade s procesno - právnymi a hmotnými predpismi konania, nemožno hodnotiť ako porušenie základných ľudských práv a slobôd.

Vychádzajúc z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

3. Ústavný súd napokon uvádza, že z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti musel odmietnuť sťažnosť aj v časti namietajúcej porušenie ustanovení čl. 12 ods. 1 ústavy, keďže tieto sú súčasťou základných princípov právneho štátu a vzhľadom na to „nemôžu plniť

poslanie priamo aplikovateľných ustanovení v individuálnych konaniach“ (napr. I. ÚS 8/97, II. ÚS 821/00).

Keďže ústavný súd odmietol posudzovanú sťažnosť ako celok, nepovažoval za účelné a dôvodné zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa vrátane jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. októbra 2007